Lainsäädäntö ja hallinto/Yrityslainsäädäntö
Tommi Toivola

8.12.2022

Maa- ja metsätalousvaliokunnalle

HE 283/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi elintarvikemarkkinalain muuttamisesta

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta on pyytänyt Elinkeinoelämän keskusliitto EK:lta kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi elintarvikemarkkinalain muuttamisesta (HE 283/2022 vp). EK kiittää lausuntopyynnöstä ja toteaa asiassa seuraavan.

EK ei kannata elintarvikemarkkinalain muuttamista esitetyllä tavalla. EK esittää, että nykyisen lain toimivuutta arvioidaan uudelleen vasta sitten, kun edellisten lainmuutosten vaikutuksista on riittävästi tietoa.

Elintarvikemarkkinalaki on ruoka-alan keskeinen, tuhansiin sopimussuhteisiin vaikuttava laki. Lakiin viimeksi tehdyt merkittävät muutokset, joilla pantiin täytäntöön EU:n ns. kauppatapadirektiivi ja säädettiin hyvän kauppatavan vastaisista käytännöistä ovat olleet täysimääräisesti voimassa vasta puoli vuotta. Näiden aiempien muutosten vaikutuksia markkinoiden osapuolille ei ole vielä voitu riittävästi arvioida. Tarvetta elintarvikemarkkinalain muuttamiselle ei tule myöskään EU:sta, koska kauppatapadirektiiviä ei ole muutettu. Hallituksen esitys vaikuttaa siten kiireessä valmistellulta, ja esitysten vaikutusarviointi on puutteellista.

Esityksessä esitettyjen maksuaikojen lyhentämisen tai palautusten rajaamisen vaikutuksia tai sääntelyn ja tavoitteiden välistä syy-yhteyttä maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden kaupassa ei ole riittävästi selvitetty. Erityisesti on huomattava, että esitetyillä muutoksilla voi olla merkittävä vaikutus elintarvikemarkkinaan ja suomalaisten elintarvikeketjun toimijoiden kansainväliseen kilpailukykyyn.

Lainsäädännön muuttamisen tulee kaikissa tilanteissa perustua riittävän perusteellisiin ja faktapohjaisiin vaikutusten arviointeihin, eikä sellaisia ole edellisten elintarvikemarkkinalain muutosten jälkeen kuluneessa lyhyessä ajassa voitukaan tehdä.

Voimassaolevan elintarvikemarkkinalain epäkohtien korjaamisen osalta viittaamme Elintarviketeollisuusliitto ry:n sekä Kaupan liitto ry:n ja Päivittaistavarakauppa ry:n lausuntoihin. Lakia tulisi soveltaa ja valvoa yhdenvertaisesti myös julkisten toimijoiden osalta niiden toimiessa elintarvikemarkkinoilla.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK
PL 30 · Eteläranta 10, 00131 Helsinki · Puhelin 09 42020
etunimi.sukunimi@ek.fi · www.ek.fi · Y-tunnus 1902799-1 · Kotipaikka Helsinki